

DAG VOOR DE GEVANGENE

Uit de schaduw

Magazine
voor kerken

ZONDAG 12 OKTOBER 2025

DAG VOOR DE GEVANGENE

ZONDAG 12 OKTOBER 2025

Gevangenen zijn een onzichtbare groep in onze samenleving. Ze zitten letterlijk achter slot en grendel. Voor velen betekent detentie een crisismoment in hun leven. Het verlies van autonomie en de onzekerheid over de toekomst zorgen voor veel stress. Veel vragen komen op: hoe kom ik mijn tijd in detentie door? Hoe bereid ik me voor op de toekomst? Is er na detentie nog plaats voor mij in de samenleving? Hoe gaat mijn familie om met de situatie? En als er sprake is van een slachtoffer: hoe ga ik daarmee om? De impact van detentie is groot, voor zowel de gedetineerde als voor de mensen rond de gedetineerde.

WAAROM EEN DAG VOOR DE GEVANGENE?

In de christelijke traditie is de zorg voor gedetineerden een van de zeven 'werken van barmhartigheid'. De Bijbel roept ons op om gevangenen niet te vergeten. Een houding van 'eigen schuld, dikke bult' past niet. Wij willen gedetineerden blijven zien als medemensen, voor wie herstel en een nieuwe start mogelijk zijn.

Door middel van de *Dag voor de Gevangene* willen wij een breder publiek bekendmaken met de situatie van gedetineerden en van de mensen om hen heen. We willen werken aan meer begrip voor zowel gedetineerden als hun familie, zonder daarbij af te doen aan de delicten die zij hebben gepleegd en het leed dat mogelijke slachtoffers is aangedaan. Met de *Dag voor de Gevangene* hopen we bij te dragen aan herstel en een nieuwe start.

WAT HOUDT DE DAG VOOR DE GEVANGENE IN?

Vanuit verschillende christelijke organisaties vragen we kerken in Nederland om op zondag 12 oktober 2025 stil te staan bij de situatie van gedetineerden, bij voorkeur in de zondagse kerkdienst of tijdens bijeenkomsten van groepen in de kerk. U kunt deze dag vormgeven door aandacht te schenken aan deze groep mensen in de voorbeden, Schriftlezing, verkondiging, liederen of bloemschikking. Daarnaast kunt u de aandacht voor gevangenen zichtbaar maken via de communicatiekanalen die u tot uw beschikking heeft.

DOE MEE!

We roepen u van harte op om op zondag 12 oktober 2025 in uw kerk aandacht te schenken aan de Dag voor de Gevangene. Deze brochure is bedoeld om u daarbij te ondersteunen.

VERBONDEN ORGANISATIES:

- Gevangenenzorg Nederland
- Kerken met Stip
- Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering
- Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG)
- Protestants Justitiepastoraat
- Rooms-Katholiek Justitiepastoraat
- Stichting Epafra
- Stichting Exodus Nederland

"Wij zijn er goed in om problemen onzichtbaar te maken. Dat het kwaad bestaat is zo'n probleem, en dat gewone mensen aan de kant van het kwaad kunnen komen te staan. Door hun eigen schuld, door omstandigheden, en meestal door een combinatie van die twee. Maar ook al zijn ze schuldig, het zijn en blijven kinderen van God.

Heeft Jezus niet gezegd dat gezonde mensen geen dokter nodig hebben, maar zieken wel? (Marcus 2,17; Mattheüs 9,12; Lucas 5,31) Hij liet zich daarom in met degenen die velen liever kwijt dan rijk waren. In zijn spoor doen gevangenispastores dit vandaag de dag, en professionals en vrijwilligers van verschillende organisaties die ex-gevangenen helpen terug te keren in de samenleving. Niet zelden nemen ex-gevangenen daarin het voortouw.

Het is goed dat gevangenen zichtbaar worden als mensen met verlangens en verdriet, schaamte en hoop om het in het vervolg beter te doen. Het is goed om te horen hoe zij daarbij soms steun vinden bij God. Nodig ze uit, hoor hun verhalen, wees nieuwsgierig. Laat zien dat ze niet zijn afgeschreven, zoals ze in hun donkerste momenten vrezen. Laat zien dat ze ook jullie ter harte gaan."

- Erik Borgman

"Ontmoetingen en gesprekken met (ex-)gevangenen blijven me altijd lang bij, omdat ze vaak rauw en oprecht zijn. Alle opsmuk is eraf en de echte mens blijft over."

- Jurjen ten Brinke

"Door het geven van oprechte aandacht ontstaat er vaak in korte tijd een diepe vertrouwensband. Ik ben ervan overtuigd dat deze vertrouwensband het begin kan zijn om de ander (weer) op God te laten vertrouwen. Het vervullen van deze spilfunctie kenmerkt voor mij het werk als justitiepredikant."

- Evert Jan van Ettekoven

PREEKSUGGESTIE

EERST GELOVEN, DAN ZIEN ... EN DAN DANKEN!

Deze preekschets is geschreven door Jakob. Tijdens detentie begon hij aan een theologiastudie.

Want, Sion, omwille van mijn verbond met jou, met offerbloed bekrachtigd, zal Ik de gevangenen vrijlaten uit de put zonder water. Keer terug naar de burcht, gevangenen. Jullie hoop is niet vergeefs geweest, want ook nu geldt de toezegging aan Sion: Ik zal je dubbel schadeloosstellen. (Zach. 9,11-12 NBV21)

Op weg naar Jeruzalem trok Jezus door het grensgebied van Samaria en Galilea. Toen Hij daar een dorp wilde binnengaan, kwamen Hem tien mensen tegemoet die door een huidziekte onrein waren; ze bleven op een afstand staan. Ze verhieven hun stem en riepen: 'Jezus, meester, heb medelijden met ons!' Toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: 'Ga u aan de priesters laten zien.' Terwijl ze gingen werden ze gereinigd. Een van hen, die zag dat hij genezen was, keerde terug en loofde God met luide stem. Hij viel neer aan Jezus' voeten om Hem te danken. Het was een Samaritaan. Toen zei Jezus: 'Zijn er niet tien gereinigd? Waar zijn de negen anderen? Wilde niemand anders terugkomen om God eer te bewijzen dan alleen deze vreemdeling?' Hij zei tegen de Samaritaan: 'Sta op en ga. Uw geloof heeft u gered.' (Luc. 17,11-19 NBV21)

De profetieën (Zach. 9,11-12) spreken over de vrijlating van gevangenen en een dubbele schadeloosstelling. In een gepolariseerde samenleving die veelal draait om vergelding lijkt dit bijna onmogelijk. Gevangenen zijn meestal alles

kwijtgeraakt. Ze hebben geen (t)huis en geen werk meer; weer succesvol meedoen in de samenleving gaat moeizaam. Ze zijn 'melaats'. Ze dragen een stigma met zich mee, dat ver na detentie nog zichtbaar is. Hoe kunnen zij weer als mens gezien worden?

De evangelist Lucas laat in zijn evangelie (Luc. 17, 11-19) zien waar gevangenen terecht kunnen voor een dubbele schadeloosstelling en hoe wij hierbij kunnen helpen. Jezus kwam tien melaatsen tegen die een smeekgebed naar Hem uitriepen: "Jezus, Meester, ontferm U over ons!" Jezus kende de nood van de melaatsen en gaf hun de opdracht zich aan de priester te laten zien, want die kon volgens het voorschrift bevestigen dat zij genezen waren (Lev. 14,2-4). Dit verbaasde de melaatse mannen misschien, want er was op dat moment nog geen sprake van genezing. Toch geloofden en gehoorzaamden zij Jezus en terwijl ze op weg gingen werden ze genezen. Waar negen melaatsen hun reis vervolgden, keerde een van hen, een Samaritaan, om. Hij viel aan de voeten van Jezus neer en sprak een dankgebed uit om God te loven. Zo stapte hij uit de schaduw.

Verlangden de andere negen alleen naar genezing van de fysieke, zichtbare melaatsheid? Waarom keken zij na genezing niet meer naar Jezus om? Stapten ze weer in de schaduw van hun oude leven? Juist door het dankgebed van die ene Samaritaan, maakt Jezus niet alleen fysiek beter, maar schenkt Hij ook innerlijke genezing (dubbele schadeloosstelling).

Gevangenen zijn medemensen die onze zorg en liefde waard zijn. Als wij ons, in navolging van Jezus, over hen ontfermen, kunnen wij hen helpen uit de schaduw van criminaliteit en stigma's te stappen. Zo kunnen zij weer meedoen in de samenleving. Gevangenen beseffen soms pas wanneer zij vastzitten dat er een grote afstand is tussen God en hen. Ze bezoeken dan een kerkdienst in de gevangenis en roepen Jezus aan in hun gebeden: "Vergeef me mijn zonden. Schenk mij, Jezus, Uw onverdiende genade". Na talloze smeekgebeden heb ik veel gevangenen een dankgebed horen uitspreken voor de genezing en het herstel die zij, hun familie en zelfs slachtoffers hebben mogen ontvangen. Zowel in als na detentie is het de innerlijke bevrijding, die voortkomt uit dankbaarheid, die de gevangenen doet verlangen niet terug te keren naar hun oude leven. We weten dat sommigen helaas toch terugvallen. Daarom is het belangrijk dat wij zonder oordeel luisteren naar gevangenen. Dat wij door hun stigma's (melaatsheid) heen kijken. En dat wij hun dankbaarheid beantwoorden met onze hulp, zodat blijvend herstel mogelijk is en zij als volwaardig mens mogen terugkeren in onze samenleving.

LIEDSUGGESTIES

Dank U voor deze nieuwe morgen

Breng dank aan de Eeuwige

Heer ik kom tot U

Als er vergeving is

*In geloof spreek ik de
Naam van Jezus*

TIPS VAN JAKOB OM IN ACTIE TE KOMEN:

- Uw kerk kan zich opgeven voor de trainingen van de 'My Home Community' van Kerken met Stip. Hiermee kunnen kerkleden/ vrijwilligers worden getraind om ex-gedetineerden te ondersteunen na detentie.
- Uw kerk kan, in overleg met de lokale justitiepastores, een Prison Alpha organiseren in een Penitenciaire Inrichting. Dan zijn de lijntjes en contacten van 'binnen' naar 'buiten' misschien iets korter dan nu.
- Denk met elkaar na over welke stigma's er bestaan van (ex-)gedetineerden en hun achterblijvers (partners, familieleden). Hoe kunnen we deze stigma's doorbreken?
- Mensen kunnen zich opgeven als vrijwilliger van Stichting Exodus Nederland of Gevangenzorg Nederland.
- Eventueel kunnen kerken een studiedag bijwonen voor de regionale groepen van Exodus, die maatjescontacten met (ex-)gedetineerden verzorgen en ondersteunen.

UIT DE SCHADUW

REACTIES VAN GEDETINEERDEN

Jakob: "Het thema van de Dag voor de Gevangene is 'Uit de schaduw'. Aan verschillende mede-gedetineerden heb ik gevraagd of ze wilden reageren op dit thema. Dat hebben ze gedaan. De meesten verbinden het thema 'Uit de schaduw' met hun eigen leven, fouten en tekortkomingen, terwijl ze juist in de schaduw van de Allerhoogste willen leven en dus niet 'Uit de schaduw'. Het stilstaan bij een leven 'in de schaduw' van de Allerhoogste komt niet zo snel bij me op, omdat schaduw voor mij ook verwijst naar duisternis en kou. Liever noem ik het uit de schaduw van mijn eigen leven en in het Licht van de Allerhoogste. Daarbij voel ik de warmte en liefde van Jezus.

GEDETINEERDE JOHAN:

"Door vervelende gebeurtenissen in mijn verleden ben ik altijd in de schaduw van die gebeurtenissen blijven leven, waardoor ik in de gevangenis terecht ben gekomen. Dit voelde uiteraard niet fijn, maar door vervolgens nog eens in de schaduw (gevangenis) van de maatschappij terecht te komen, kroop ik uit de schaduw door mezelf de vraag te stellen: wil ik mijn leven anders gaan doen en daardoor uit de schaduw treden, of blijven leven als voorheen en dan min of meer in de schaduw blijven? Het verleden kan niet veranderen, maar ikzelf kan dat wel."

GEDETINEERDE RACHELLE:

"Toen ik in de schaduw leefde, durfde ik nooit om hulp te vragen; ook God niet. Nu weet ik dat er toch mensen zijn waaraan ik hulp kan vragen en daar ben ik dankbaar voor. De meesten oordelen niet en God al helemaal niet. De mensen die wél oordelen, horen niet in mijn leven thuis. Zo heb ik geleerd om uit de schaduw te komen en in het licht van God en dierbaren te leven."

GEDETINEERDE SAVI:

"In de schaduw leven. Hieronder versta ik dat het soms moeilijk is om mijn zwakte te tonen in groepsverband. Uit schaamte! Uit een soort van onzekerheidsgevoel verstop ik mijn zwakte, maar als ik die zwakte uit de schaduw laat komen, toon ik op die manier juist geen zwakte, maar pure kracht. Wat mij vervolgens sterker maakt; want wie geen hulp vraagt, zal ook geen hulp krijgen! Leven uit de schaduw is dan vragen om hulp en dankbaarheid tonen. Ik heb gevoeld dat mijn geloof in Jezus mij hierbij helpt! Dat mij is gevraagd iets te schrijven over het thema 'uit de schaduw' heeft mij ook uit de schaduw laten komen, want ik kon nu mijn problemen met iemand bespreken, dus dank daarvoor!"

GEDETINEERDE RAF:

"Een leven in de bajes is leven in de schaduw, maar een leven met Jezus is leven uit de schaduw. Ik heb geleerd dat hoe erg de situatie of omstandigheden ook zijn, hoe uitzichtloos alles ook lijkt, je kunt altijd bij Jezus terecht. Aanvaard Hem en Hij zal er voor je zijn."

GEDETINEERDE DENNIS:

"Vooral als je 's avonds alleen op cel zit, heb je het gevoel 'in de schaduw' te zitten. Het is eenzaam en het kan je gedachtes beïnvloeden. Je komt 'uit de schaduw' door erover te praten met de juiste mensen, te beginnen met de geestelijk verzorger of de psycholoog. Je kunt je verhaal dan letterlijk in het licht brengen. Een leven 'uit de schaduw' is voor mij een plek in het licht, waar je kunt groeien en bloeien en waar je je nieuwe zelf kunt zijn. Ik heb wel geleerd van de periode in de schaduw, maar wil die periode ook achter me laten. Voor mij betekent dat: je blik op God houden en Hem betrekken bij alle keuzes, zodat je niet meer terug hoeft 'in de schaduw'. Het is: uit de schaduw, in Gods licht!"

IN GESPREK!

Onderstaande gesprekssuggestie is bedoeld als een laagdrempelige manier om de kennis en het gesprek over mensen in gevangenschap – en ook over achterblijvers en eventuele slachtoffers – te stimuleren. Deze tekst kunt u gebruiken in Bijbelkringen, jeugdgroepen of buurthuis kamers.

“Bekommer u om de gevangenen alsof u samen met hen gevangenzat ...”

(Hebr. 13,3 NBV21)

Geen idee hoe u denkt over gevangenen. We horen wel dat mensen dankbaar kunnen zijn wanneer iemand die iets ergs gedaan heeft wordt veroordeeld tot een gevangenisstraf. Dan vindt er een soort opluchting plaats. Vooral als het gaat om een ernstig delict. Toch geldt dat veel mensen die in de criminaliteit belanden zelf ook niet blij zijn met wat ze gedaan hebben – en waarin ze uiteindelijk terecht zijn gekomen. Ze zitten in de gevangenis, maar zijn ook gevangen geraakt in de criminaliteit. Op eenzelfde manier zijn mensen die worstelen met verslaving of problemen ook gebonden met een vorm van gevangenschap. Gevangenschap kan immers verschillende vormen aannemen.

Een belangrijke vraag is: wat gebeurt er met iemand die na een gevangenisstraf weer vrijkomt? Is alles dan opeens goed? Vaak kost het voor zo iemand nog veel tijd en moeite om terug te keren in de samenleving. Dat stelt ons voor de vraag wat we voor hen kunnen doen. Geloven we als kerken niet dat iedereen een tweede kans verdient? Dat een mens werkelijk een ommekeer kan maken in zijn leven?

De Bijbel roept ons op om mensen die gevangen zitten te bevrijden. Die oproep gaat niet over mensen helpen ontsnappen uit de gevangenis, maar

wel over mensen helpen bevrijden van wat hen ten diepste gevangen houdt. En daarmee spreekt de Bijbel ook over mensen die dingen hebben gedaan die we liever niet zien. Mensen die, voor ons gevoel terecht, in de gevangenis terecht kwamen. Want ook voor hen is het volgens God belangrijk dat we hen niet in de steek laten. Dat we ook in hén onze naasten zien. Het gaat in de Bijbel uiteindelijk over de ziel van mensen. De vraag is of we mensen opgeven of dat we hen proberen te helpen om een nieuwe weg in te slaan naar een leven op de weg van Jezus?

VRAGEN WAAROVER WE MET ELKAAR Zouden KUNNEN NADEN- KEN:

1. Hoe denkt u over mensen die gevangen zitten?
2. Waarom zou God het belangrijk vinden dat wij ons bekommeren om gevangenen?
3. Heeft u wel eens voor gevangenen gebeden? Hoe was dat?
4. Heeft u wel eens in een situatie gezeten waarin u niet zelf mocht bepalen of u ging eten of ging slapen? Hoe voelde dat?
5. Hoe zouden wij er kunnen zijn voor familieleden van gevangenen?
6. Wat zou een kerk (nog meer) kunnen doen voor mensen die in gevangenschap verkeren?
7. Kijk eens met elkaar op onderstaande website: [wat kun jij doen om gedetineerden te helpen?](#) Zou u iets kunnen doen voor gevangenen op de locatie waar u bekend bent?

WAT TOON IK HUN VAN GOD

Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering, een organisatie die zich inzet om ex-gedetineerden te ondersteunen bij hun terugkeer in de samenleving, heeft voor de Dag voor de Gevangene het lied 'Wat toon ik hun van God' aangedragen. Het lied kan op deze dag een plaats krijgen in de kerkdienst. [De toonzetting van het lied kunt u hier downloaden.](#)

1. Er zijn mensen ziek door onze maatschappij.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
En er huilen kind'ren: "Niemand denkt aan mij."
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
En ze worden steeds weer diep en diep gewond
en ze tasten angstig en wanhopig rond
met wel duizend vragen in hun hart en mond.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
2. Er zijn mensen die verlangen dood te zijn.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
En hun christenburen zien niets van hun pijn.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
Mensen hopen dat hun telefoon eens gaat
Of zij zwerven koud en hong'rig langs de straat.
Hopeloos verlaten weten zij geen raad.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
3. Er's de crimineel en de publieke vrouw.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
Er's de drugsverslaafde, die nooit luist'ren wou.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
Hij moet stelen voor het kopen van een shot;
De bezeten gokker droomt van 't winnend lot
En het zwang're meisje vangt bij elk een bot.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
4. Veel ontheemden zoeken naar een nieuw bestaan.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
Zware drinkers kunnen hun probleem niet aan.
Wat toon jij, wat toon ik hun van God?
Mensen die reeds lang Gods wegen niet meer gaan,
Durven toch een geestelijk gesprek niet aan.
Als wij zwijgen, dreigt gevaar voor hun bestaan.
Zonder jou, zonder mij, zonder God.

GEBED

VOORGANGER

God, onze Vader. Vandaag is de 'Dag voor de Gevangene'. Een dag waarin we in het bijzonder stilstaan bij de positie van gedetineerden en tbs-patiënten. Zonder daarbij af te doen aan de zaken die niet goed zijn geweest. Zonder daarbij af te doen aan het leed dat slachtoffers hierdoor hebben ondervonden, willen we voor hen bidden. Mensen die in de gevangenis zitten, kunnen te maken hebben met somberheid, eenzaamheid of verdriet omdat ze in afwachting zijn van hun proces. In vergelijking met mensen buiten de gevangenis, ervaren zij meer lichamelijke en psychische problemen.

GEMEENTE

Wij bidden U voor gedetineerden en tbs-patiënten. Voor hun welzijn. Voor hun gezondheid. Dat zij mogen ervaren dat ze er niet alleen voor staan in het leven. Geef hun hoop voor de toekomst. Heer, ontferm U over hen.

VOORGANGER

God, wij bidden U ook voor hun familieleden. Echtgenoten en vrienden, maar ook kinderen. Iemand die in de gevangenis of tbs-kliniek zit, laat soms een heel gezin of familieleden achter.

GEMEENTE

Wij bidden voor mensen die als familie of vrienden om gevangenen heen staan. Zij kunnen schaamte ervaren. Ze durven hier niet altijd over te spreken. Ze krijgen niet altijd begrip van de mensen om hen heen. Kinderen missen hun vader of moeder. In de opvoeding wordt de partner gemist. Heer, ontferm U over hen.

VOORGANGER

God, er zijn mensen die gevangenen bezoeken. Soms als vrijwilliger. Soms vanwege het werk dat zij doen. Mensen die ondanks diverse uitdagingen, mensen bezoeken en proberen hen bij te staan op verschillende manieren. Deze bezoeken kunnen voor een gevangene verlichting bieden van het dagelijkse bestaan en een stimulans zijn om afstand te nemen van een crimineel leven. Laat het bezoek hen hoop geven.

GEMEENTE

Wij bidden U voor vrijwilligers die gevangenen bezoeken. Wij bidden U voor mensen die in hun werk gevangenen ondersteunen. Zij kunnen het verschil maken voor iemand die gevangenzit. Mensen die gevangenen bezoeken hebben met verschillende uitdagingen te maken. Wij bidden voor hen. Dat zij hierin kracht mogen ervaren. Heer, ontferm U over hen.

VOORGANGER

God, wij beseffen dat we aan elkaar gegeven zijn als mensen. Wij danken U daarvoor. We begrijpen echter niet alles wat mensen doen. Dat maakt ons soms boos, verdrietig en angstig. Help ons in het omzien naar elkaar en het bieden van steun, ook aan slachtoffers.

GEMEENTE

Wij bidden voor onszelf, Heer. Vergeef ons als we dingen niet goed kunnen begrijpen. Zodat wij andere mensen ook kunnen vergeven. Dank voor uw liefde en trouw aan ons mensen. Help ons om goede keuzes te maken in het leven. Help ons om lief te hebben. U en elkaar. Heer, ontferm U over ons. Amen.

UIT DE SCHADUW

HET VERHAAL VAN MARTIN, EEN GEDETINEERDE NEDERLANDER IN HET BUITENLAND

"Meestal is het zo dat je de gevangenis ingaat met een delict, maar je komt eruit als boef. Slechts een enkeling ontmoet God. Mij is dat overkomen; ik heb het licht gezien! Niemand anders dan God kan je helpen om uit de schaduw te komen. Ik heb jarenlang in de schaduw van God geleefd. Daarmee bedoel ik dat ik God vergeten was. Ik werd daarvoor niet bestraft. Het ging me goed, dus ik werd alleen maar beloond. Maar door dat ik nu in de gevangenis zit, heeft God me helemaal door elkaar geschud.

Een mens kan God wel vergeten, maar God vergeet jou nooit. Nu ben ik tot het licht gekomen. Ik word nu door God gezien. Daardoor heb ik totaal geen andere angsten. Daarom wil ik nu er écht voor gaan staan: voor het geloof, voor menswaardigheid. Ik vind het heel bijzonder dat je helemaal uit Nederland bent gekomen om mijn pijn te zien en te delen in mijn pijn. Ik weet nu: God vergeet je niet!"

ACHTERBLIJVERS UIT DE SCHADUW

HET VERHAAL VAN SUZANNE WIENS EX-MAN RUIM VIJF JAAR IN DETENTIE ZAT

"Als dit gebeurt, sta je aan de ene kant in de spotlights, maar aan de andere kant doe je er even niet toe. Alles draaide in die tijd om de gedetineerde. Ik moest veel regelen voor mijn ex-man, en daarnaast wilde ik er zijn voor mijn twee jongens van twaalf en veertien jaar.

Zij zaten vol verdriet. Aan de ene kant was de detentie dus heel zichtbaar en er werd volop over gesproken in het dorp, maar aan de andere kant maakte ik voor mijn gevoel geen deel meer uit van het normale leven. Ik zat in een coconnetje, was druk met overleven. Iedereen vindt er iets van en spreekt over je, ook op social media.

Aan de andere kant heb ik ook veel steun gehad van de mensen om me heen. Dat heb je nodig. Ik vind dat je als achterblijver hard wordt gestraft. Je moet alles regelen en uitzoeken voor degene die in detentie zit. Je krijgt alle roddels over je heen en je moet in je eentje voor je gezin zorgen. Ik werd gestraft voor iets waarvan ik niets wist.

Als de detentie wat langer duurt, wordt die periode voor de mensen om je heen gewoon. Maar ik zat er voor mijn gevoel nog middenin. Dan is het fijn om met een vrijwilliger te kunnen praten. Ik heb op een gegeven moment een vrijwilliger van Aandacht voor Achterblijvers van Gevangenenzorg Nederland gevraagd. Een vrijwilliger is iemand die wat verder van je af staat, en die er voor jou is. Het is iemand die vraagt: Hoe gaat het nu met jou? Dat is heel waardevol!

Op het moment dat ik gesprekken ging voeren met Mieke, kreeg ik meer ruimte voor mezelf. Mensen om me heen zeggen dat ik trots mag zijn op hoe ik het in deze jaren heb gedaan. Dat ben ik ook. En nu ga ik weer een stapje verder. Ik vond het zelf fijn om met een vrijwilliger te praten; ik wil dat ook voor anderen doen! Ik heb me aangemeld als vrijwilliger voor achterblijvers. Ik ben dankbaar dat ik er voor hen kan en mag zijn! Ik ben er voor hen, maar het geeft me ook veel terug."

NACHT IN DE BAK

Wil je jouw jeugdgroep laten ervaren hoe het is om opgesloten te zitten, dan is de 'Nacht in de Bak' een unieke kans. Deze activiteit biedt jongeren de mogelijkheid om op een diepgaande manier te ervaren hoe het is om gevangen te zitten en zo stil te staan bij de positie van gedetineerden in de samenleving.

Een nacht lang opgesloten.

Geen telefoon. Geen vrijheid. Geen uitweg.

Wat als jouw jeugdgroep voor één nacht in de schoenen staat van een gevangene? Nacht in de Bak is een bijzondere ervaring waarbij jongeren op een zelfgekozen locatie opgesloten worden. Ze krijgen te maken met celregels en ervaren hoe het is om hun vrijheid kwijt te zijn. Tijdens die nacht horen ze het indrukwekkende verhaal van een ex-gevangene die op locatie komt vertellen hoe het leven in de gevangenis is. Hij vertelt ook wat er is veranderd in zijn leven en hoe hij zijn criminele verleden achter zich liet.

NACHT IN DE BAK BIEDT:

- een unieke uitdaging – Hoe lang houdt de jeugd het vol?;
- bewustwording & impact – Wat betekent vrijheid echt voor hen?;
- teambuilding – Samen met de jeugdgroep een unieke ervaring delen;
- steun aan een goed doel – Het sponsorgeld helpt gevangenen met een nieuwe start.

"Ik zou deze Nacht in de Bak zeker aanraden, want hierdoor ben ik anders naar gevangenen gaan kijken dan ik eerder deed"

- een deelnemer

MEER WETEN?

Kijk voor meer informatie op: www.gevangenezorg.nl/nacht-in-de-bak/.

ERVARINGSDESKUNDIGE

Stichting Exodus Nederland is de grootste vrijwilligersorganisatie binnen het forensisch werkveld. Exodusvrijwilliger en gediplomeerd ervaringsdeskundige Peter Oud (57) is een van de ruim duizend vrijwilligers:

“IN DE GEVANGENIS HEB IK GOD LEREN KENNEN”

“Binnen de bajesmuren ben ik veranderd. In de gevangenis heb ik God leren kennen en ben ik uit de schaduw van de wereld gestapt. Nu wandel ik in de schaduw van God. In de Bijbel betekent Zijn schaduw bescherming. God heeft me geleid; Hij heeft het pad waarop ik loop voor mij gemaakt. Misschien gebeurde dat zelfs al eerder in mijn leven, en werd de gevangenis onderdeel van dat pad.

TAPIJT

Na heel veel druggebruik riep ik om de hulp van God en toen gebeurde er iets met me: ik werd aangeraakt. In de gevangenis kreeg ik een Bijbel te pakken en ben ik gaan bidden. Ik ben niet meer gestopt: zoals de meeste mensen elke dag hun telefoon even opladen, zo lees ik dagelijks de Bijbel en bid ik. Zo helpt God mij om de juiste keuzes te maken en eerlijk naar mezelf te kijken waardoor ik mijn zonden niet meer onder het tapijt schuif.

GROEI

Voor mij staat schaduw voor de afwijzing en het minderwaardigheidsgevoel die ik in mijn jeugd heb ervaren en die me tegelijkertijd gevormd hebben. In de schaduw voel je geen liefde voor anderen. Ooit was ik de meest egoïstische persoon op aarde. Dertig jaar lang was ik ontzettend verslaafd: alles draaide immers om mij en mijn midelen. Ik heb gelogen, mensen bedrogen en naasten benadeeld. Ik heb vele strafbare feiten gepleegd, maar ik was als de blinde man bij wie Jezus de ogen opende.

ROBOTS

Nu vlieg ik als een arend boven de storm en zie ik Jezus als mijn voorbeeld. Zodra je Jezus volgt, dan is er voortdurend ruimte voor groei. Hij zegt: zoek God met heel je hart, je ziel en je verstand. Bovendien leert Hij ons: heb de ander lief zoals jezelf. God is geen hippie die alles goed vindt; God let op ons. Hij heeft geen robots van ons gemaakt, maar geeft mensen keuzevrijheid. Wel waarschuwt Hij ons, wijst op de waarheid. De dingen die Hij zegt zijn opbouwend en brengen herstel. Pas wanneer ik werkelijk naar Hem luister, kom ik tot de essentie van mezelf: dat ik eeuwig in Zijn liefde en licht loop.”

AGENDA

WEBINAR OVER HET PASTORAAT IN DE GEVANGENIS

Ds. Anne van Voorst (hoofdpredikant) en mr. Ryan van Eijk (hoofdaalmoezenier) vertellen tijdens een webinar op woensdag 8 oktober (19.30 tot 20.30 uur) over de bijzondere uitdagingen van het pastoraat in de gevangenis. Hun inzichten kunt u desgewenst in de pastorale praktijk 'buiten' toepassen. Aanmelden kan via info@epafras.nl. U ontvangt dan de link voor het webinar.

PREEKINSPIRATIE

Het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap plaatst iedere zondag een Preekinspiratie bij een tekst die op het Oecumenisch Leesrooster staat. Voor zondag 12 oktober staat daarin 2 Timotheüs 2,8-15 centraal. In de bijbehorende video zal ds. Anne van Voorst, hoofdpredikant van Justitie, de verbinding leggen met de situatie van gedetineerden. De video is te bekijken op www.debijbel.nl/preekinspiratie.

EXODUSCONCERT

Het **Exodusconcert** vindt jaarlijks plaats in een Nederlandse gevangenis, naar aanleiding van een landelijke poëziewedstrijd waarbij gedetineerden een eigen gedicht kunnen insturen. Vervolgens tovert een bekende artiest het winnende gedicht – in de weken voorafgaand aan het concert – om tot een lied. Tijdens het liveconcert brengt de zanger dit nieuwe nummer ten gehore en speelt dan daarnaast diverse andere liedjes. *KRO-NCRV* zendt het concert op zondagavond 12 oktober uit tijdens het radioprogramma **Volgspot** (NPO Radio 5) waarin journalist-presentator Hylco Span verschillende onderwerpen rondom detentie aansnijdt. Het concert is een samenwerking tussen *KRO-NCRV*, het *Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap*, *Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)* & *Dienst Geestelijke Verzorging (DGV)* en *Stichting Exodus Nederland*.

VERBONDEN ORGANISATIES

COLOFON

Vormgeving: Meiden van Content & Stichting Exodus Nederland

Beeld voorpagina: Julen Rey Azcona (Unsplash)

Beelden pagina 3: uit eigen archief desbetreffend persoon

Beeld pagina 13: Stichting Exodus Nederland

Overige beelden: Unsplash